

2024**POLITICAL SCIENCE****Full Marks : 80****Pass Marks : 24****Time : 3 hours***The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS****PART—A**

Q. No. 1 carries 1 mark each	$1 \times 6 = 6$
Q. No. 2 carries 2 marks each	$2 \times 5 = 10$
Q. Nos. 3–5 carry 4 marks each	$4 \times 3 = 12$
Q. Nos. 6 and 7 carry 6 marks each	$6 \times 2 = 12$
	<hr/>
	Total = 40

PART—B

Q. No. 8 carries 1 mark each	$1 \times 6 = 6$
Q. No. 9 carries 2 marks each	$2 \times 5 = 10$
Q. Nos. 10–12 carry 4 marks each	$4 \times 3 = 12$
Q. Nos. 13 and 14 carry 6 marks each	$6 \times 2 = 12$
	<hr/>
	Total = 40
Total (Part-A & Part-B) : $40+40 = 80$	

PART—A / ক—শাখা / ক—খন্দ

(Political Theory)

(রাজনৈতিক তত্ত্ব)

(রাজনৈতিক তত্ত্ব)

(রাজখান্থি প্রিয়াঙ্গ)

1. Answer the following as directed :

$$1 \times 6 = 6$$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

নিম্নলিখিতগুলিৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দাও :

সোনায়াবাদি থোঁজোড়ৈ ফিননায় লিৰ :

(a) _____ is regarded as the father of Political Science.

(Fill in the blank)

_____ ক রাজনীতি বিজ্ঞানৰ পিতৃ হিচাবে অভিহিত কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

_____ কে রাজনীতি বিজ্ঞানের জনক হিসাবে অভিহিত কৰা হয়।

(শূন্যস্থান পূৰণ কৰ)

_____ খৌ রাজখান্থি বিগিয়াননি বিফা মহৈ গনায়নায় জায়ে।

(লাংং জায়গা সুক্ষ্ম)

(b) Name one supporter of negative liberty.

নকাৰাত্মক স্বতন্ত্ৰতাৰ এজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

নগ্ৰথক স্বতন্ত্ৰতাৰ একজন সমৰ্থকেৰ নাম লেখ।

দানখথায়ারি উদাংসি (Negative Liberty)নি সাসে মদদ খালামগিৰিনি মুঁ লিৰ।

(c) Mention one feature of equality.

সমতাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

সমতাৰ একটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰ।

সমানথিনি মোনথায়নি মোনসে আখ্বথায় লিৰ।

(d) Give one example of political right.

ৰাজনৈতিক অধিকাৰৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

ৰাজনৈতিক অধিকাৱেৰ একটি উদাহৰণ দাও।

ৰাজখান্থিয়ারি মোনথায়নি মোনসে বিদিন্থি হো।

(e) Mention one difference between citizen and alien.

নাগৰিক আৰু বিদেশীৰ মাজৰ এটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা।

নাগৰিক এবং বিদেশীৰ মধ্যে একটি পার্থক্য উল্লেখ কৰ।

নোগোৱারি আৰো গুৰুনারিনি গেজেৱ থানায় মোনসে ফাৰাগথি লিৰ।

(f) Give one argument in favour of national self-determination.

জাতীয় আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ সপক্ষে এটা যুক্তি দিয়া।

জাতীয় আত্মনিয়ন্ত্ৰণেৰ সপক্ষে একটি যুক্তি দাও।

মাহারিয়ারি গা঵ সামলায়নায় (National Self-determination)নি জানানৈ মোনসে জুক্তি হো।

2. Answer the following questions :

2×5=10

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সংস্কৃতে সুন্দয়ৈ ফিননায লিৰ :

(a) Mention two aspects of liberty.

স্বতন্ত্ৰতাৰ দুটা দিশ উল্লেখ কৰা।

স্বতন্ত্ৰতাৰ দুটি লক্ষ্য উল্লেখ কৰ।

উদাংসি (Liberty)নি মৌননৈ ফিথাই (aspect) মুঞ্চ।

(b) What do you mean by economic inequality?

অর্থনৈতিক অসমতা বুলিলে কি বুজা ?

অর্থনৈতিক অসমতা বলতে কী বোৰ ?

রাজ্বান্ধিয়াৰি সমানথি নড়ৈ (Economic Inequality) হোৱলা মা বুজিযো?

(c) Explain the meaning of social justice.

সামাজিক ন্যায়ৰ অৰ্থটো ব্যাখ্যা কৰা।

সামাজিক ন্যায়ৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰ।

সমাজারি ন্যায সোদোৰনি আঁঠি বিজিৰ।

(d) Define politics.

ৰাজনীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

ৰাজনীতিৰ সংজ্ঞা দাও।

ৰাজ্বান্ধিনি বুঁফুৰলু লিৰ।

(e) Mention two features of secularism.

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰ।

ধোৰোম সায়ৱলায়ৈ (Secularism)নি মৌননৈ আখ্বথায লিৰ।

3. Write a note on John Rawls' theory on justice.

জন ৰাউল্চৰ ন্যায়ৰ তত্ত্বটোৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

জন ৱাউলসেৱ ন্যায়ৰ তত্ত্বটিৰ উপৰে একটি টীকা লেখ।

জন ৱাউলস ন্যায়নি বুঁফুৰলুনি সাযাব মৌনসে সুণ্দ লিৰথায হো।

4

4. Explain legal rights with examples.

বিধিগত অধিকাৰৰ উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

উদাহৰণসহ বিধিগত অধিকাৰ ব্যাখ্যা কৰ।

সমান মৌনথায সোমোন্দৈ (Legal Right)নি সোমোন্দৈ বিদিন্ধিৰ্জি ফোৰমাযনা লিৰ।

4

5. Write a note on global citizenship.

বিশ্ব নাগৰিকত্বৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

বিশ্ব নাগৰিকত্বেৱ উপৰে একটি টীকা লেখ।

বৃহুমনাং নোগোৱারিনি সাযাব মৌনসে লিৰসুন্থায লিৰ।

4

(6)

6. What do you mean by political theory? Discuss briefly the utility of studying political theory.

6

ৰাজনৈতিক তত্ত্ব বুলিলে কি বুজা ? ৰাজনৈতিক তত্ত্ব অধ্যয়নৰ উপযোগিতা চমুকৈ আলোচনা কৰা।

ৰাজনৈতিক তত্ত্ব বলতে কী বোৰ ? ৰাজনৈতিক তত্ত্ব অধ্যয়নেৰ উপযোগিতা সংক্ষেপে আলোচনা কৰ।

ৰাজত্বান্থি থিৰাংথাই (Political Theory) হৈনোল্লা মা বুজিয়ো? ৰাজত্বান্থিৱারি বুঁকুৰলু গোনাংথিনি সাধাৰ সুণ্দৰী সাবৰায।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Briefly discuss about the limitations on nationalism.

জাতীয়তাবাদৰ ওপৰত থকা সীমাবদ্ধতাসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

জাতীয়তাবাদেৰ ক্ষেত্ৰে সীমাবদ্ধতাগুলি সংক্ষেপে আলোচনা কৰ।

মাহারিয়ারিবাদনি সাধাৰ থানায বেঞ্জনঠিফোৱনি সোমোন্দৈ সুণ্দৰী সাবৰায।

7. Discuss the subject matter of political theory.

6

ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ বিষয়বস্তু আলোচনা কৰা।

ৰাজনৈতিক তত্ত্বেৰ বিষয়বস্তু আলোচনা কৰ।

ৰাজত্বান্থি থিৰাংথাইনি গুদি বাথা (Subject matter)নি সাধাৰ সাবৰাযনা লিৰ।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Discuss the different types of freedom.

স্বাধীনতাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

স্বাধীনতাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰ।

উদাংমি (Freedom)নি গুৰুন গুৰুন রোখোমফোৱখী সাবৰায।

(7)

PART—B / খ—শাখা / খ—জোন্দো
(Indian Constitution at Work)

(কাৰ্যত ভাৰতীয় সংবিধান)

(কৰ্মক্ষেত্ৰে ভাৰতীয় সংবিধান)

(বাহায়াৰি ভাৰতাৰি সংবিজিদ)

8. Answer the following as directed :

$1 \times 6 = 6$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

নিম্নলিখিতগুলিৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দাও :

সোনায়বাদি থোঁজোকৈ ফিননায লিৰ :

- (a) When was the first sitting of the Constituent Assembly for undivided India held?

অবিভক্ত ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধান সভাৰ প্ৰথমখন বৈঠক কেতিয়া অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

অবিভক্ত ভাৰতবৰ্ষেৰ সংবিধান সভাৰ প্ৰথম বৈঠকটি কৰে অনুষ্ঠিত হয়েছিল ?

বোখাৰজায়ি ভাৰতবৰ্ষনি গিবিসিন সংবিজিদ জথুমা মাল্লা জাৰ্দমোন ?

- (b) Under Article 32, the Supreme Court/High Court can issue writs.

(Choose the correct option)

৩২ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত উচ্চতম ন্যায়ালয়/উচ্চ ন্যায়ালয়ে লেখ জাৰি কৰিব পাৰে।

(শুন্দৰ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

৩২ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনে উচ্চতম ন্যায়ালয়/উচ্চ ন্যায়ালয় লেখ জাৰি কৰতে পাৰে।

(শুন্দৰ বিকল্পটি বেছে নাও)

সংবিজিদনি 32 নং দফা বাদিয়ে জৌসিন/গোজী বিজিৱসালিয়া লিৰবিথোন (Writs) ফোসাবনো হায়ো।

(থাৰ ফিননাযখৌ সাথৰ)

(c) _____ is the Head of the Government in India.

(Fill in the blank)

_____ হ'ল ভারতবর্ষত চৰকাৰৰ মূৰকী।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

_____ হল ভাৰতবৰ্ষে সৱকাৱেৰ প্ৰধান।

(শুন্যস্থান পূৰণ কৰা)

_____ ভাৰতবৰ্ষআৰ সৱকাৱনি গাহাই।

(লাঁদাৰ জায়গা সুফুঁ)

(d) In which year was the Election Commission of India constituted?

ভাৰতবৰ্ষত নিৰ্বাচন আয়োগ কিমান চনত গঠন কৰা হৈছিল ?

ভাৰতবৰ্ষে নিৰ্বাচন আয়োগ কোন সালে গঠন কৰা হয়েছিল ?

ভাৰতবৰ্ষআৰ বিসায়খনি আয়গ মা মাযথায়াৰ দানায় জাৰ্দমোন?

(e) Who appoints the judges of the Supreme Court?

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়ধীশসকলক কোনে নিযুক্তি দিয়ে ?

উচ্চতম ন্যায়ালয়েৰ ন্যায়ধীশদেৱ কে নিযুক্ত কৱেন ?

জৌসিন বিজিৱসালিনি বিজিৱগিৱিফোৰখৌ সোৱ সায়খ্যযো।

(f) Is the word 'federation' mentioned in the Indian Constitution?

'যুক্তবাণ্ট' শব্দটোৰ ভাৰতীয় সংবিধানত উল্লেখ আছেনে ?

'যুক্তরাষ্ট্র' শব্দটিৰ ভাৰতীয় সংবিধানে উল্লেখ আছে কী ?

'জথায় হাদৰ' সোদোৰা ভাৰতাৰি সংবিজিদআৰ মখনায় দং না গৈয়া?

9. Answer the following questions :

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াৰ হোনায় সোলুফোৱনি ফিননায় লিৰ :

(a) What is habeas corpus?

বন্দী প্ৰত্যক্ষীকৰণ কি ?

বন্দী প্ৰত্যক্ষীকৰণ কী ?

জোৰসাজা দিন্থিনায় বিথোন (Habeas corpus) মানে মা?

(b) Mention two merits of proportional representation system.

সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব পদ্ধতিৰ দুটা গুণ উল্লেখ কৰা।

সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব পদ্ধতিৰ দুটি গুণ উল্লেখ কৰ।

সঁৰেজুথায়াৰি থান্দৈ খান্ধি (Proportional representation system)নি মোননৈ গুন লিৰ।

(c) Write two non-federal features of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ দুটা অ-যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য লিখা।

ভাৰতীয় সংবিধানেৰ দুটি অ-যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য লেখ।

ভাৰতাৰি সংবিজিদনি মোননৈ জথাইহায়ুভাৱি নড়ৈ আখ্যায় লিৰ।

(d) Mention two qualifications necessary to be appointed as the judge of the High Court.

উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়ধীশ হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় দুটা অৰ্থতা উল্লেখ কৰা।

উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়ধীশ হিসাবে নিযুক্ত হওয়াৰ জন্য প্ৰয়োজনীয় দুটি যোগ্যতা উল্লেখ কৰ।

গোজৌ বিজিৱসালিনি বিজিৱগিৰি জানো থাখায় গোনাংথি জানায মোননৈ গুন লিৰ।

(e) Why is India called a Republic?

ভাৰতবৰ্ষক কিয় গণৰাজ্য বুলি কোৱা হয় ?

ভাৰতবৰ্ষকে কেন গণৰাজ্য বলা হয় ?

ভাৰতবৰ্ষখৰী মানো সুলুঁ হাদৰ (Republic) হোননা বু়ন্ধায জায়ো?

10. Write a short note on the Right to Freedom.

স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

স্বাধীনতাৰ অধিকাৱেৰ উপৰে একটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখ।

উদাসিনি মোনথায (Right to Freedom) সাযাব মোনসে লিৰসুঁথায লিৰ।

11. Why do we need an independent judiciary?

আমাক এখন স্বাধীন ন্যায়পালিকাৰ কিয় প্ৰয়োজন ?

আমাদেৱ একটি স্বাধীন ন্যায়পালিকাৰ প্ৰয়োজন কেন ?

জোনো মানো উদাং বিজিৱত্ব' নাংগী?

12. What do you mean by 'decentralization of power'?

4

'ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ' বুলিলে কি বুজা ?

'ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ' বলতে কী বোৱা ?

'গোহনি মিৰ সিফায়ারি' (Decentralization of power) বুড়োজ্জ্বলা মা বুজিয়ো?

13. Discuss the powers and functions of the Lok Sabha.

6

লোকসভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৰলী আলোচনা কৰা।

লোকসভাৰ ক্ষমতা এবং কাৰ্যাৰলী আলোচনা কৰ।

সুলুঁ আফাদনি (Lok Sabha) গোহো আৰো হাবানি সোমোন্দৈ সাবৰায।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Discuss the powers and functions of the Legislative Assembly.

বিধানসভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৰলী আলোচনা কৰা।

বিধানসভাৰ ক্ষমতা এবং কাৰ্যাৰলী আলোচনা কৰ।

আয়েন আফাদনি গোহো আৰো হাবানি সোমোন্দৈ সাবৰায।

14. Highlight on the process of making an Ordinary Bill.

6

সাধাৰণ আইন প্ৰণয়ন প্ৰক্ৰিয়াৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

সাধাৰণ আইন প্ৰণয়ন প্ৰক্ৰিয়াৰ উপৰে আলোকপাত কৰ।

আয়েন দানায খান্থিনি সাযাব বিজিৱনা লিৰ।

Or / নাইবা / অথবা / এবা

Discuss briefly the features of the 73rd Constitutional Amendment Act.

৭৩তম সংবিধান সংশোধনী আইনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা ।

৭৩তম সংবিধান সংশোধনী আইনের বৈশিষ্ট্যগুলি সংক্ষেপে আলোচনা কৰ ।

৭৩ঞ্চি সংবিজিৱ সোদানায খান্থিনি আত্মথাযফোৰছী সুন্দয়ৈ সাবৰায ।

★ ★ ★